

Bilag 3:

Tema 2: Uddannelsesaftaler

Indsatsområder:

Projektets partnerskab: 1 - Praktikpladsoverblik.....	4
Projektets partnerskab: 2 – Kendskabet til erhvervsuddannelserne skal styrkes	5
Projektets partnerskab: 3 – Tidssvarende læringsmiljø under praktikophold.....	6
Projektets partnerskab: 4 – Motivere og støtte unge vedr. uddannelsesaftale	7
Københavns Kommune: 5 – Københavns Kommunes bidrag som arbejdsgiver.....	8

Tema 2 – Uddannelsesaftaler

Uddannelsesaftaler er udpeget som et centralt tema i projektet, og skal ses som en integreret del af temaet vedrørende øget tilgang og gennemførelse på ungdomsuddannelserne. Uddannelsesaftaler, dvs. den gensidigt forpligtende aftale mellem den unge og virksomheden, udgør fundamentet for erhvervsuddannelserne. Alle erhvervsuddannelser bygger på et princip om vekseluddannelse, dvs. at uddannelsesforløbet veksler mellem teoretisk orienterede moduler på skolen og praktikophold i virksomheden. Et tæt og velfungerende samarbejde mellem virksomheder og erhvervsskoler er forudsætningen for et vellykket uddannelsesforløb for den unge.

Det er under vekseluddannelsen, samspillet på tværs af skole, praktiksted og elev skal stå sin prøve: Uddannelsesforløbet skal for hver elev tilrettelægges i et samspil mellem skole og praktiksted og beskrives i en individuelt tilpasset uddannelsesplan. Det forudsætter et tæt samspil mellem teoriundervisningen på skolen og opgaveløsningen under praktikophold for at skabe en meningsfyldt, fremadskridende læringsproces for eleven. Et vellykket forløb forudsætter også en forventningsafstemning mellem elev og arbejdsgiver: at eleven indordner sig arbejdspladsens vilkår, mens arbejdsgiver samtidig imødekommer elevens behov for udfordrende, afvekslende opgaver og giver plads til personlig udvikling.

Der er således mange faktorer i spil, ligesom mange nøglepersoners indsats skal koordineres, bl.a. faglærere og kontaktlærere på skolen, uddannelsesansvarlig og oplæringsansvarlig på praktikstedet. Opgaven med at sikre uddannelsesaftaler til alle, og skabe et produktivt samarbejde mellem uddannelsesstedet, virksomheden og praktikanten løber ofte ind i problemer med et større frafald på erhvervsuddannelserne som en direkte følge. Talmaterialet der kan dokumentere tilstanden på området for uddannelsesaftaler er sparsomt, men fra undersøgelser og meldinger fra uddannelsessteder og virksomheder, sker et stort frafald på erhvervsuddannelserne dels ved overgangen fra grund- til hovedforløb pga. manglende uddannelsesaftale, dels i forbindelse med de unges praktikforløb hvor det fremhæves, at antallet af aftaler der bliver brudt undervejs i forløbet, er relativt højt.

Der er således en række problemstillinger, i forhold til at styrke den del af erhvervsuddannelserne der vedrører indgåelse og fastholdelse af uddannelsesaftaler. Udover de skitserede problemer med at sikre en smidig overgang mellem grund- og hovedforløb, samt at fastholde de unge på erhvervsuddannelsernes hovedforløb, ligger der en udfordring i at opnå en bedre sammenhæng mellem elevernes uddannelsesvalg og arbejdsmarkedets behov for fremtidig arbejdskraft. En direkte udløber af dette flaskehalsproblem hvor nogle få populære uddannelser tiltrækker forholdsmæssigt mange elever, er at der for nogle uddannelser fortsat mangler praktikpladser, mens der for andre uddannelser er mangel på praktikanter.

Arbejdsmarkedets parter – som i projektet omfatter Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Byggeri og LO Storkøbenhavn – og Københavns Kommune vil, i et samspil med erhvervsskolerne og andre aktører, sætte ind med en bred vifte af indsatser for at forbedre grundlaget for uddannelsesaftaler, og dermed styrke elevernes fastholdelse og gennemførelse på uddannelsernes hovedforløb. Parterne foreslår følgende indsatser: 1) Praktikpladsoverblik; 2) Kendskabet til erhvervsuddannelserne skal styrkes; 3) Tidssvarende læringsmiljø på praktikstederne; 4) Motivere og støtte unge vedrørende uddannelsesaftale; 5) Københavns Kommunes bidrag som arbejdsgiver.

- 1) Praktikpladsoverblik – for at kunne målrette uddannelsesindsatsen i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov og skabe bedst mulig koordinering på tværs af parterne omkring uddannelsesaftaler igangsættes to initiativer: En registreringsværkstøj, der løbende giver overblik over, hvilke brancher, der mangler elever og om den enkelte branche løfter uddannelsesopgaven, dvs. om omfanget af elev- og praktikpladser i de enkelte brancher i tilstrækkelig grad modsvarer behovet for faglært arbejdskraft. Desuden drøftes mulighederne for at skabe et bedre og mere brugbart overblik over ledige elev- og praktikpladser.
- 2) Kendskabet til erhvervsuddannelserne skal styrkes – mellem arbejdsmarkedets parter er der påtænkt to initiativer der skal øge kendskabet til erhvervsuddannelser blandt unge og deres forældre. Der gennemføres en række regionale konferencer, med det formål at understøtte og styrke den kommunale uddannelsesvejledning i Ungdommens Uddannelsesvejledning og Københavns Jobcenter. Derudover er det hensigten at lancere en vifte af kampagner o.l. for at tiltrække unge til erhvervsuddannelserne, især de uddannelsesretninger, hvor både praktikplads- og jobmuligheder er gode.
- 3) Tidssvarende læringsmiljø under praktikophold – blandt arbejdsmarkedets parter er der en række initiativer i gang der fokuserer på at sikre et tidssvarende læringsmiljø under praktikopholdet. Bl.a. har Dansk Erhverv udviklet en værktøjskasse, som uddannelses- og oplæringsansvarlig kan anvende. Der gennemføres en indbyrdes afdekning af lignende initiativer og det aftales, hvordan der kan gennemføres en indsats inden for projektets rammer og udpeges en række brancher som forsøgsfelt.
- 4) Motivere og støtte unge vedrørende uddannelsesaftale – denne indsats vil blive defineret og gennemført primært af de to erhvervsskoler Niels Brock og Social og Sundhedsskolen. Der iværksættes fra Niels Brock en vifte af tiltag der danner rammen om et møde mellem elever på hovedforløb og relevante arbejdspladser. Dette gøres bl.a. ved jobsøgningskurser, en opsøgende indsats over for statslige og private arbejdspladser og gennem etableringen af strategiske samarbejdsaftaler med arbejdsmarkedets parter. Social- og Sundhedsskolen vil sikre et match mellem skole og praktik ved at indføre overgangssamtaler mellem skole og praktik – f.eks. uddannelsessamtaler og læringsaftaler.
- 5) Københavns Kommunes bidrag som arbejdsgiver - som arbejdsgiver for knap 40.000 medarbejdere har Københavns Kommune medansvar for at nå målsætningen under temaet: 500 flere uddannelsesaftaler. Der sigtes især på de store grupper faglærte jobfunktioner med rekrutteringsproblemer som kontorfunktionærer, pædagogmedhjælpere og sosu - hjælpere/assistenter, og i mindre omfang reddere, tandklinikassistenter, ejendomsserviceteknikere, håndværkere m.fl. Det undersøges, om kommunen kan oprette flere elev- og praktikpladser og om der er behov for en elevpolitik.

Tema 2: Uddannelsesaftaler
Projektets partnerskab: 1 - Praktikpladsoverblik
Mission
At skabe et systematisk, løbende overblik over praktikpladssituationen
Indsats
<p>Undervisningsministeriets løbende registrering af praktikpladser rummer relevante data på tilgang og nedgang i uddannelsesaftaler, fordelt på brancher og uddannelsesretninger, ligesom registreringen giver et detaljeret billede af de unges praktikpladssituation o.m.a.</p> <p>Projektets parter har behov for en anden type overblik, ministeriets registreringssystem ikke tillader. Der er behov for et overblik over praktikpladssituationen: Hvilke brancher har ledige elev-/praktikpladser i en lang periode, de ikke kan få besat? Hvilke brancher løfter ikke uddannelsesopgaven og bør derfor etablere flere elev-/praktikpladser? I begge tilfælde uddannes ikke den faglærte arbejdskraft, arbejdsmarkedet efterspørger.</p> <p>På tværs af parterne gennemføres derfor en udredningsproces med den målsætning at udvikle "Praktikpladsoverblik" som et værktøj, parterne gensidigt anerkender. Det er hensigten at udvikle et værktøj, der anvendes som afsæt for at målrette og udfolde særlige initiativer for at skabe bedst mulig overensstemmelse mellem uddannelsesindsatsen og arbejdsmarkedets behov.</p> <p>Der fokuseres især på ledige praktikpladser, gerne parallelt med flaskehalslisten, så der oprettes en "praktikplads-flaskehalsliste", der på samme måde som flaskehalslisten åbner for særlige muligheder eller underbygger særlige aktiviteter som kampagner o.l. Omvendt kan der skabes en afklaring af, om der reelt mangler praktikpladser i en branche – eller om efterspørgslen på praktikpladser snarere afspejler en uddannelsesindsats i et langt større omfang, end arbejdsmarkedet efterspørger.</p> <p>Der er desuden behov for et bedre og mere brugbart overblik over ledige praktikpladser. Det drøftes derfor parallelt, om og hvordan eksisterende redskaber kan forbedres.</p>
Resultatmål
Inden udgangen af 2008 er "Praktikpladsoversigt" udviklet og etableret som et værktøj, parterne gensidigt anerkender
Aktivitetsmål
<p>Parterne drøfter behovet for et fælles værktøj og kriterier for udpegning af hhv. ledige og manglende praktikpladser og har inden 1.februar 2008 udarbejdet et oplæg.</p> <p>I perioden februar til maj behandles oplægget administrativt og politisk i parternes relevante organer. I behandlingsprocessen forpligter parterne sig til at bidrage til et fælles beslutningsforslag, der fremsendes til KL og relevante ministerier senest 1. juni</p>
Effektmål
Økonomi
Projektet forventes at være udgiftsneutralt, dvs. at parterne indbyrdes aftaler og varetager projektrelaterede arbejdsopgaver inden for rammerne af eksisterende driftsbudgetter.

Tema 2: Uddannelsesaftaler	
Projektets partnerskab: 2 – Kendskabet til erhvervsuddannelserne skal styrkes	
Mission	
	At øge kendskabet til erhvervsuddannelser blandt unge og deres forældre, så flere unge vælger en erhvervsuddannelse, så vidt muligt inden for flaskehalsområder
Indsats	
	<p>I de seneste årtier er uddannelseshierarkiet blevet stadig mere dominerende, så de unge (og deres forældre) primært sigter på de gymnasiale uddannelser i et fravalg af erhvervsuddannelser: gymnasier er for de dygtige elever, erhvervsuddannelser for de mindre dygtige. Uddannelseshierarkiet er ude af trit med de faktiske muligheder på erhvervsuddannelserne, der med en konkret, praksisnær undervisningskultur åbner for gode fremtidsmuligheder for en bredt sammensat elevmasse, ligesom de to uddannelsessystemer nærmer sig hinanden, f.eks. gennem EUD/HTX.</p> <p>Kendskabet til erhvervsuddannelser blandt unge og deres forældre skal derfor øges markant gennem to indsatsstyper:</p> <p>I 2008 gennemføres regionale konferencer, idet arbejdsmarkedets parter ønsker at understøtte og styrke den kommunale uddannelsesvejledning i Ungdommens Uddannelsesvejledning og Københavns Jobcenter gennem uddybende orientering om de job - og karrieremuligheder, erhvervsuddannelserne åbner for, men også via virksomhedsbesøg.</p> <p>Der gennemføres en vifte af kampagner o.l. for at tiltrække unge til de uddannelsesretninger, hvor både praktikplads- og jobmuligheder er gode. I 2008 sker det gennem en indbyrdes koordinering af de kampagner o.l., parterne har planlagt – bl.a. Dansk Industris ”Spil dine kort rigtigt – hvor der er praktik og job”, en tilsvarende indsats fra eller Jobcenter Københavns Skelbækgades uddannelsesmarkeder.</p> <p>Det overvejes herunder, om samspil mellem denne indsats og 2:3 – De unges uddannelsesvalg kan munde ud i en bred, offentlig debat om erhvervsuddannelser i 2008. Det undersøges desuden, om DR Undervisning kan indgå, f.eks. via Arbejdsliv - programserie.</p>
Resultatmål	
	De unges og deres forældres kendskab til erhvervsuddannelser øges
Aktivitetsmål	
	Der gennemføres mindst fire regionale konferencer i 2008 Parterne fremlægger planer for kampagner o.l. og der etableres en koordineret planlægning for 2008 Dr Undervisning kontaktes for en afklaring af, om de kan indgå
Effektmål	
Økonomi	
	Projektet finansieres gennem egenfinansiering fra hver af parterne.

Tema 2: Uddannelsesaftaler
Projektets partnerskab: 3 – Tidssvarende læringsmiljø under praktikophold
Mission
Læringsmiljøet skal være tidssvarende på alle praktiksteder for at tiltrække og fastholde nutidens unge
Indsats
<p>I dag stiller unge krav til uddannelsen, ikke mindst til læringsmiljøet under praktikopholdet, hvilket nogle praktiksteder finder vanskeligt at honorere. Over halvdelen af de afbrudte uddannelsesforløb skyldes uoverensstemmelser mellem elev og praktiksted under praktikophold. I dag er det oftest eleven, der vælger at afbryde uddannelsesaftalen.</p> <p>Arbejdsmarkedets parter vil derfor gøre en særlig indsats for at sikre et tidssvarende læringsmiljø under praktikopholdet. Det sker i en erkendelse af, at nutidens unge stiller andre krav til læringsmiljøet end før. I dag har de færreste unge i forvejen kendskab til virksomhedskulturen i branchen. Desuden stiller unge i dag krav om medindflydelse, udfordrende og afvekslende opgaver og plads til personlig udvikling. Det er derfor væsentligt at skabe et oplæringsmiljø, hvor især den oplæringsansvarlige sørger for en god introduktion, afstemmer forventningerne, lytter til den unge og forstår at skifte rolle fra instruktør til coach i en understøttende lærings- og udviklingsproces.</p> <p>Arbejdsmarkedets parter arbejder med en række initiativer, bl.a. har Dansk Erhverv udviklet en værktøjskasse, som uddannelses- og oplæringsansvarlig kan anvende. Der gennemføres en indbyrdes afdækning af lignende initiativer og det aftales, hvordan der kan gennemføres en indsats inden for projektets rammer og udpeges en række brancher som forsøgsfelt.</p>
Resultatmål
Der opsamles konkret viden om, hvilke elementer under praktikopholdet, der er centrale over for hvilke målgrupper blandt unge for at etablere et tidssvarende læringsmiljø
Aktivitetsmål
Der gennemføres primo 2008 en indbyrdes afdækning af de initiativer, arbejdsmarkedets parter har igangsat, ligesom der udpeges en række brancher som forsøgsfelt. Udpegning til forsøgsfelt indebærer, at den enkelte part evaluerer på effekten af indsatsen i egen branche
Effekt mål
Inden for de valgte brancher afbrydes 100 færre uddannelsesaftaler
Økonomi
Egenfinansiering fra hver af de medvirkende parter

Tema 2: Uddannelsesaftaler
Projektets partnerskab: 4 – Motivere og støtte unge vedr. uddannelsesaftale
Mission
At motivere og støtte erhvervsskoleelever for at sikre, at de opnår en uddannelsesaftale
Indsats
<p>Alt for mange erhvervsskoleelever har vanskeligt ved at få en uddannelsesaftale. Det er der en række årsager til: for mange elever på de populære uddannelser, de svagere elever fravælges eller mangler viden om arbejdsmarkedet, der er ikke tilstrækkelig opbakning fra den uddannelsesansvarlige på arbejdspladsen m.v.</p> <p>Derfor vil de to erhvervsskoler Niels Brock og Social- og Sundhedsskolen igangsætte initiativer for at sikre uddannelsesaftaler til flere elever:</p> <p>Niels Brock iværksætter en palette af tiltag, der danner rammen om et møde mellem elever på hovedforløb og relevante arbejdspladser. Dette gøres bl.a. ved jobsøgningskurser, en opsøgende indsats over for statslige og private arbejdspladser og gennem etableringen af strategiske samarbejdsaftaler med arbejdsmarkedets parter.</p> <ol style="list-style-type: none">
1) Praktikservice, jobcafe og jobsøgningskursus til alle elever: Der opstartes koordinerende møder mellem de nævnte funktioner med henblik på at synliggøre opgavefordelingen, styrke koordinering og fremme synergien.
2) Informationskampagne over for statslige arbejdspladser med tilbud om styrket samarbejde og kursusaktiviteter for uddannelsesansvarlige: Der er igangsat et opsøgende arbejde via et projekt fra Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER).
3) Opsøgende indsats over for detailvirksomheder i Storkøbenhavn: Der igangsættes en større indsats overfor detailvirksomheder via et AER projekt.
4) Etablering af strategiske samarbejdsaftaler med virksomheder: Inddragelse af virksomheder i undervisning, etablering af job-swap ordninger. Der etableres en arbejdsgruppe med repræsentanter fra OOSS projektet, salgs- og kontorlinjen.
5) Gennemførelse af analyse- og udviklingsprojekter inden for detail-området i samarbejde med Dansk Erhverv og HK. <p>Social- og Sundhedsskolen vil sikre et match mellem skole og praktik ved at indføre overgangssamtaler mellem skole og praktik – f.eks. uddannelsessamtaler og læringsaftaler.</p> <p>Initiativerne forventes at kunne indgå i et koordineret samspil med de øvrige indsatsstyper under temaet.</p>
Resultatmål
Aktivitetsmål
Effektmål
Økonomi
Projektet finansieres gennem egenfinansiering, idet erhvervsskolerne forventer, at øgede udgifter delvist dækkes af taxametermidler som følge af, at flere elever fastholdes. Niels Brock indregner desuden eksterne midler fra relevante fonde.

Tema 2: Uddannelsesaftaler
Københavns Kommune: 5 – Københavns Kommunes bidrag som arbejdsgiver
Mission
Københavns Kommune vil som arbejdsgiver bidrage til at nå målsætningen om ungdomsuddannelse til alle gennem elev- og praktikpladsordninger på de kommunale arbejdspladser
Indsats
<p>Som arbejdsgiver for knap 40.000 medarbejdere har Københavns Kommune medansvar for at nå målsætningen under temaet: 500 flere uddannelsesaftaler. Det er dog langt fra alle de kommunale arbejdspladser, det er relevant at inddrage, idet den overvejende del af jobfunktionerne forudsætter mellemlang eller videregående uddannelse, ligesom kommunen også beskæftiger ufaglært arbejdskraft. På en række arbejdspladser, der beskæftiger faglært arbejdskraft i begrænset omfang, er læringsmiljøet for snævert til at skabe grundlag for en elev- eller praktikplads. På nogle områder som ejendomsservice overvejes det desuden at udlicitere opgaver. Med disse forbehold viser den seneste opgørelse, at der i øjeblikket er godt 800 elev- og praktikpladser i Københavns Kommune.</p> <p>En relevant indsats vil derfor sigte på de arbejdspladser, hvor der beskæftiges et tilstrækkeligt antal faglærte medarbejdere.</p> <p>I 2007 blev det som led i integrationsaftalen besluttet at oprette 50 nye elev- og praktikstillinger i perioden 2007-9. Det forventes, at 20 pladser er besat med udgangen af 2007 og de resterende 30 frem til september 2008.</p> <p>Københavns Kommune vil videreføre den igangværende vidensudredning og på baggrund af denne iværksætte en indsats for i videst muligt omfang at bidrage til at nå målsætningen:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Skal der oprettes nye elev- og praktikpladser, herunder arbejdsgiverlønnede EGU, og inden for hvilke jobområder og i hvilket omfang, før kommunen kan siges at løfte sin del af uddannelsesopgaven?
• Skal Københavns Kommune etablere en elevpolitik – herunder indarbejde kriterier som mangfoldighed, social rummelighed, bopæl o.l. kriterier? <p>Københavns Kommune vil herudover blive involveret som part i de øvrige indsatsområder under dette tema – uddannelsesaftaler.</p>
Resultatmål
Vidensudredningen gennemføres således, at evt. etablering af nye elev- og praktikpladser er afklaret, herunder tilvejebragt finansiering, senest med udgangen af 2008 Parallelt afklares behovet for at etablere en elevpolitik – hvis det besluttes at udarbejde en sådan, må der dog forventes en længere behandlingsproces, idet mange parter skal høres.
Aktivitetsmål
Effekt mål
Økonomi
Vidensudredningen varetages via personaleressourcer i centralforvaltninger. Finansiering af elev- og praktikpladser skal fremlægges og besluttes i de respektive udvalg.